

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 20. december 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Maya Erhard Huniche
Sagsnr.: 2023-09882
Dok.: 3068121

Besvarelse af spørgsmål nr. 385 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 385 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. november 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mai Mercado (KF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 385 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor grænsen for besiddelse af fentanyl går, og man bevæger sig fra lovgivning om euforiserende stoffer til narkotikalovgivningen for hhv. piller, plastre og pulver, og vil ministeren i forlængelse heraf indkalde til forhandlinger om justering af disse grænser?”

Svar:

Den udvikling i misbruget af opioider, som har været omtalt i medierne den seneste tid, er stærkt foruroligende. Vi skal sætte ind for at standse udviklingen, inden det griber mere om sig. Regeringen forventer derfor at præsentere tiltag, der skal sætte ind over for bl.a. salg af ulovlige opioider i begyndelsen af det nye år.

Jeg modtog desuden tidligere på året en vurdering fra landets retsmedicinske institutter om farligheden af en række almindeligt forekommende euforiserende stoffer, herunder opioider. Den vurdering kommer til at indgå i en vurdering af, om straffen for salg af ulovlige opioider ligger rigtigt.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Rigsadvokaten har lagt til grund, at der spørges til afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191.

Det kan i den forbindelse oplyses, at der i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika er fastsat generelle retningslinjer for behandlingen af straffesager vedrørende euforiserende stoffer, herunder retningslinjer om afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191.

Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika indeholder ikke specifikke retningslinjer om besiddelse af fentanyl.

Rigsadvokaten kan dog oplyse, at anklagemyndigheden til brug for en konkret straffesag kan anmode Retskemisk Institut om en udtalelse om et specifikt stofs anvendelsesmuligheder, euforiserende virkning, skadelige egenskaber og farlighed, samt om et stof kan sidestilles med andre nærmere angivne lægemidler eller euforiserende stoffer.

2. Rigsadvokaten kan mere generelt oplyse, at fentanyl ses at høre til gruppen af opioider, der bl.a. også omfatter heroin, morfin og metadon. Fentanyl er angivet på liste B i bekendtgørelse om euforiserende stoffer.

Når en person findes i besiddelse af euforiserende stoffer, skal det først vurderes, om der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug eller besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse, herunder videresalg.

Det beror på en konkret vurdering, om de euforiserende stoffer, som en person findes i besiddelse af, må anses for at være bestemt til eget forbrug eller ej. Ved denne vurdering spiller mængden af de euforiserende stoffer en stor rolle, og større kvanta kan almindeligvis ikke anses for bestemt til eget forbrug.

I skemaet nedenfor er angivet de vejledende mængder for, hvornår besiddelse af heroin, morfin samt lægemiddeltabletter anses for at være til eget forbrug. De vejledende mængder fremgår af forarbejderne til lov nr. 445 af 9. juni 2004 om ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdsloven (Skærpet indsats mod narko mv.).

Heroin/Kokain/Morfinbase	0,2 gram
Lægemiddeltabletter	10 stk.
Morfinpiller	5 stk.

De anførte mængder er ikke udtryk for en absolut grænse, som i sig selv er afgørende for, om der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug. Der vil således kunne være konkrete omstændigheder, som indikerer, at besiddelse af større mængder end de ovenfor angivne er til eget forbrug, ligesom konkrete omstændigheder kan tale for, at også mindre mængder euforiserende stoffer end de ovenfor angivne er bestemt til videreoverdragelse.

Eksempler på sådanne omstændigheder kunne være, at:

- Den mængde euforiserende stoffer, som den sigtede er i besiddelse af, er opdelt i mindre portioner, herunder i pakker forberedt til salg,
- den sigtede er i besiddelse af værktøj (vægt mv.) til opvejning af små mængder narkotika,
- den sigtede er i besiddelse af genstande til opbevaring af mindre portioner stof (eksempelvis ”pølsemandsposer”),

- den sigtede er i besiddelse af et regnskab, der kan antages at kunne henføres til gennemførte salg af euforiserende stoffer,
- den sigtede er i besiddelse af et sortiment af flere forskellige typer stof,
- den sigtede findes i besiddelse af euforiserende stoffer (eksempelvis små opdelte mængder narkotika, herunder eventuelt sammen med et større pengebeløb) på et sted, hvor der normalt foregår salg af euforiserende stoffer, eller
- den sigtede findes i besiddelse af større kontantbeløb, der ikke står i rimeligt forhold til den sigtedes indkomst.

3. Mens overtrædelser af lov om euforiserende stoffer kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, indeholder straffelovens § 191 en skærpet strafferamme for visse kvalificerede overtrædelser af lov om euforiserende stoffer.

Det følger således af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., at den, der i strid med lov om euforiserende stoffer, overdrager euforiserende stoffer til et større antal personer, mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder, straffes med fængsel indtil 10 år.

Overdragelse mv. af følgende mængder morfin, heroin og smertestillende lægemidler anses som udgangspunkt for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1:

Morfinbase	Ca. 100 gram
Heroin	Ca. 25 gram
Smertestillende lægemidler	Ca. 3.000 stk.

Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., indeholder en skærpet strafferamme på fængsel i 16 år for overdragelse mv. af betydelige mængder af særligt farlige og skadelige stoffer eller overdragelse af særlig farlig karakter vedrørende disse stoffer.

Som anført indgår der ikke et specifikt afsnit om fentanyl i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika, men de ovenfor anførte retningslinjer vil sammen med en teknisk analyse af stoffets potentielle farlighed være retningsgivende ved anklagemyndighedens vurdering af sagen.”